

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๙๕/๒๕๕๒

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสภาเภสัชกรรม เกี่ยวกับรายชื่อ
ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ

ผู้อุทธรณ์ : ██████████
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สภาเภสัชกรรม

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ██████████ ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นเภสัชกร ถูกกล่าวหาว่าประพฤติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้อุทธรณ์จึงมอบอำนาจให้นายณรงค์ฤทธิ์ เพชรฤทธิ์ มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๒ ถึงเลขาธิการสภาเภสัชกรรม เพื่อขอข้อมูลข่าวสารจำนวน ๒ รายการ ได้แก่

๑. รายชื่อคณะกรรมการสอบสวน ชุดที่ ๓

๒. หนังสือร้องเรียนลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๑ ที่จำนวนครบทุกหน้า มีรายชื่อผู้ลงลายมือในเอกสารครบถ้วน เพื่อนำไปใช้ปกป้องสิทธิของตนเองต่อไป

สภาเภสัชกรรม มีหนังสือ ที่ สภ ๐๑/๐๑/๒๐๙ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๒ ถึงผู้อุทธรณ์ แจ้งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ทั้งหมด ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ เปิดเผยเฉพาะประเด็นสาระของข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษเท่านั้น โดยให้เหตุผลว่า เมื่อคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน การเปิดเผยรายชื่อผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๒ อุทธรณ์คำสั่งการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาคำอุทธรณ์ ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ และเอกสารที่

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๕/๒๕๕๒

เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่าเพียงพอต่อการพิจารณาโดยไม่จำเป็นต้องเชิญคู่กรณีมาชี้แจง โดยสรุปความได้ว่า สภาเภสัชกรรมได้รับการร้องเรียนเรื่องจรรยาบรรณเภสัชกรของผูุ้ทธธรณ์ จากกรณีที่ผูุ้ทธธรณ์ในฐานะนายกสมาคมผู้วิจัยและผลิตเภสัชภัณฑ์ (พรีมา) ได้ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์มติชน เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๑ โดยกล่าวว่า "ยินดีกับความคิดของนายไชยาที่เห็นว่าในอนาคตการประกาศบังคับใช้สิทธิเหนือสิทธิบัตรโดยรัฐ (ซีแอล) กับยาอาจไม่จำเป็น เพราะได้ทำซีแอลกับยาที่จำเป็นแล้ว และถือว่านายไชยาเป็นผู้มีมารยาทในการทำงานอย่างมาก เพราะสิทธิบัตรยาเป็นเรื่องที่ต่างประเทศได้ทุ่มเงินลงทุนวิจัยอย่างมหาศาล แต่อยู่ดี ๆ จะมายึดเอาทรัพย์สินทางปัญญาไป เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง"

กลุ่มผู้ร้องเรียนเห็นว่าจากคำกล่าวข้างต้นทำให้เกิดความเข้าใจผิดในสังคม และไม่เหมาะสมกับฐานะการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้ ผูุ้ทธธรณ์ยังเป็นนายกเภสัชกรรมสมาคมซึ่งเป็นกรรมการสภาเภสัชกรรมโดยตำแหน่ง แต่ได้กล่าวถึงเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาโดยเจตนาว่าการประกาศบังคับใช้สิทธิเหนือสิทธิบัตรโดยรัฐ (ซีแอล) เป็นการยึดเอาทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นการให้ความเห็นโดยไม่สุจริตแก่สาธารณชน เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวมิได้เป็นการยึดเอาทรัพย์สินทางปัญญา แต่อย่างใด ในทางกลับกันการดำเนินการดังกล่าวถูกต้องตามข้อตกลงการค้าโลกว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญา และพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๓๕ ของประเทศไทย นอกจากนี้ บริษัทเอกชนก็สามารถขายผลิตภัณฑ์ของตนต่อไปได้โดยปกติ มิได้มีการยึดทรัพย์สินของบริษัทแต่อย่างใด อนึ่ง ผูุ้ทธธรณ์มิได้ให้ความเห็นครั้งนี้เป็นครั้งแรกแต่ได้ประพาดิและกระทำการเช่นนี้ต่อสาธารณชนมาหลายครั้งหลายหนแล้ว การกระทำดังกล่าวเป็นการผิดข้อบังคับสภาเภสัชกรรมว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. ๒๕๓๘ เนื่องจาก ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมต้องไม่หลอกลวง หรือให้คำรับรองอันเป็นเท็จ หรือให้ความเห็นไม่สุจริตในเรื่องใด ๆ ภายใต้อำนาจหน้าที่แก่สาธารณชน หรือผู้มารับบริการ ให้หลงเข้าใจผิดเพื่อประโยชน์ของตน ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ จึงขอให้สภาเภสัชกรรมพิจารณาจรรยาบรรณของผูุ้ทธธรณ์ต่อไป

สภาเภสัชกรรมจึงมอบให้คณะกรรมการสอบสวน ชุดที่ ๓ ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องร้องเรียนดังกล่าว โดยในขณะนี้การสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จ และผูุ้ทธธรณ์ได้ใช้สิทธิในการขอข้อมูลข่าวสารในรายการข้างต้นเพื่อนำไปปกป้องสิทธิของตน แต่ได้รับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้บางส่วน โดยในส่วนที่สภาเภสัชกรรมปฏิเสธการเปิดเผย คือ รายชื่อของผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ซึ่งผูุ้ทธธรณ์เห็นว่า การเปิดเผยรายชื่อผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้แต่อย่างใด เพราะในการร้องเรียนกล่าวหาผู้อื่นนั้น ผู้กล่าวหาต้องมีความรับผิดชอบในการกระทำของตน โดยต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงให้รอบคอบก่อนจะกล่าวหาผู้ใด มิใช่การกล่าวหาลอย ๆ โดยปราศจากหลักฐานเพื่อกลั่นแกล้งผู้อื่น อีกทั้งการเปิดเผยรายชื่อผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษตามกระบวนการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๕/๒๕๕๒

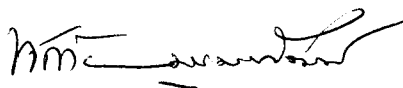
ยุติธรรมทั้งทางเอกชนและทางปกครอง ผู้ฟ้องหรือร้องเรียนผู้อื่นจะต้องเปิดเผยชื่อของตนเอง เพื่อให้ผู้ถูกร้องเรียนหรือกล่าวหาได้รับทราบถึงคู่กรณี เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือร้องเรียนใช้สิทธิปกป้องตนเองได้ และผู้อุทธรณ์ไม่มีพฤติการณ์ใดที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามนัยมาตรา ๑๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และการร้องทุกข์กล่าวโทษดังกล่าวมิใช่การร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการทุจริตประพฤติมิชอบ จึงไม่เข้าเงื่อนไข ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ที่ให้ปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อราชการ ตามคำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๒

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า สภาเภสัชกรรมอยู่ระหว่างขั้นตอนการสอบสวนข้อเท็จจริงในกรณีการร้องทุกข์กล่าวโทษเกี่ยวกับจรรยาบรรณเภสัชกรของผู้อุทธรณ์ ซึ่งยังไม่เป็นที่สรุปว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำความผิดตามข้อร้องเรียนจริงหรือไม่ ดังนั้น เมื่อคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน การเปิดเผยรายชื่อผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษในขณะนี้จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการตรวจสอบหรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การใช้ดุลพินิจของสภาเภสัชกรรมในการเปิดเผยเพียงสาระของข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ จึงชอบแล้ว อนึ่ง ตามที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างคำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๒ นั้น กรณีดังกล่าวหน่วยงานได้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งมีความแตกต่างจากอุทธรณ์เรื่องนี้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

หัวหน้าคณะที่ ๑

(ศาสตราจารย์ วิเชียร วัฒนคุณ)

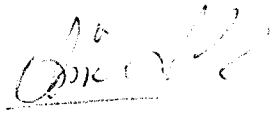

กรรมการ

(นายขจิตภัย บุรุษพัฒน์)

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๕/๒๕๕๒

กรรมการ

(นางแนนน้อย วิศวโยธิน)

ร้อยโท

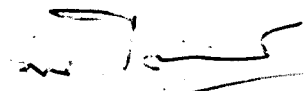
กรรมการ

(วิรัช พันธุมะผล)

กรรมการ

(นายสมชาย หอมลออ)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายพิรพล ไตรทศวิทย์)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๒

หมายเหตุ ศาสตราจารย์ วิเชียร วัฒนคุณ ป่วย จึงมิได้ลงนามในคำวินิจฉัย